

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W RZESZOWIE**

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W RZESZOWIE
za 2024 rok***

***Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej
na 2025 r***

Rzeszów, kwiecień 2025 rok

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Rzeszowskiego, która realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i innych ustaw wchodzących w obszar polityk społecznej. Przy PCPR funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Górnym, Dom dla matek z małoletnimi dziećmi kobiet w ciąży w Górnym i nowoutworzone mieszkania treningowe dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w Górnym.

Na terenie powiatu rzeszowskiego działa szereg instytucji zajmujących się udzielaniem wsparcia i pomocy mieszkańcom, m. in. pięć Domów Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolówce, Warsztat Terapii Zajęciowej w Zgłobniu, oraz Mieszkanie Treningowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej przy ul. Budziwojskiej w Rzeszowie.

Najważniejsze kierunki działań wynikające z realizowanych strategii, programów i projektów przez PCPR w Rzeszowie i jego jednostki to:

I. Rozwój systemu wsparcia pieczy zastępczej poprzez:

- zwiększenie ilości rodzin zastępczych (zawodowych, niezawodowych i rodzinnych domów dziecka),
- organizowanie i rozwój wsparcia, pomocy indywidualnej i grupowej dla rodzin zastępczych ze szczególnym uwzględnieniem umieszczonych w nich dzieci,
- podniesienie kompetencji społecznych w tym opiekuńczo wychowawczych rodzin zastępczych poprzez różne formy wsparcia, szkoleń i spotkań indywidualnych, poradnictwo specjalistyczne, terapie.

II. Koordynacja i integracja działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych na terenie Powiatu Rzeszowskiego poprzez:

- poprawę jakości życia oraz wsparcie osób w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych,
- utrzymanie standardu jakości usług świadczonych w domach pomocy społecznej oraz środowiskowym domu samopomocy na terenie powiatu,
- rozwój specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego, dostępnego nieodpłatnie w siedzibie PCPR, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnym i Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,

- udzielanie mieszkańcom powiatu informacji o prawach i uprawnieniach, które im przysługują,
- rozwój współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej w powiecie.

III. Funkcjonowanie i rozwój infrastruktury społecznej w formie Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnicy

- zapewnienie całodobowego okresowego pobytu matkom z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży, ojcom z małoletnimi dziećmi oraz innym osobom sprawującym opiekę prawną nad małoletnimi dziećmi,
- udzielenie wsparcia w formie specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologiczno-terapeutycznego, prawnego, pedagogicznego lub socjalnego, przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzicielskich, pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
- kompleksowe działanie wspierająco- terapeutyczne dla rodzin umieszczonych w DDM.

IV. Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz ochrona jej ofiar poprzez:

- diagnozowanie zjawiska przemocy,
- rozwój działań profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, poprzez zajęcia profilaktyczne w szkołach na terenie Powiatu Rzeszowskiego,
- podejmowanie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej dotyczącej przemocy domowej,
- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych na temat przemocy domowej i jej negatywnych skutków,
- rozwój interdyscyplinarności działań interwencyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych,

V. Aktywizacja społeczno- zawodowa i przeciwdziałanie wykluczeniu osób niepełnosprawnych w celu poprawy ich jakości życia poprzez :

- przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych,
- promowanie równych szans w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych,
- poprawę dostępu do informacji, poradnictwa i doradztwa dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,

- integrację i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych w celu lepszego funkcjonowania w życiu społecznym,
- rozwój aktywnych form integracji społecznej dla osób niepełnosprawnych w powiecie,
- współpraca z organami administracji rządowej i samorządowej oraz organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na rzecz poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych.

Szczegółowe zadania i ich realizację zawiera poniższe opracowanie:

Zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej:

1) Realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Zadanie jest realizowane zasobami PCPR, powiatowa strategia jest corocznie ewaluowana i na bieżąco monitorowana. Dokument zawiera cele i kierunki działań na lata 2021-2026 w zakresie rozwiązywania najbardziej istotnych problemów społecznych, które występują na terenie gmin Powiatu Rzeszowskiego.

2) Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i interwencji kryzysowej

Realizacja zadań w zakresie poradnictwa specjalistycznego jest prowadzona przez pracowników - specjalistów w PCPR, DDM, OIK w Górnicy jak i w ramach współpracy ze specjalistami zatrudnionymi z zewnątrz na podstawie umów zleceń (poradnictwo prawne, poradnictwo psychologiczne w tym diagnoza, terapia rodzin, konsultacje). Poradnictwo jest realizowane w godzinach pracy PCPR stacjonarnie, online i telefonicznie dostosowane jest do potrzeb klientów, jak również w godzinach dyżurów specjalistów.

Liczba osób wnioskujących o udzielenie pomocy specjalistycznej: 71

Poradnictwo prawne w zakresie udzielania informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, sporządzania pism procesowych, informacji o procedurach sądowych i administracyjnych oraz podejmowanie działań interwencyjnych - 34 osoby - 110 porad prawnych.

Poradnictwo psychologiczne realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii, prowadzenie działań interwencyjnych pomocy osobom przeżywającym jakiegoś rodzaju kryzys, które mają problem z przystosowaniem się do nowych okoliczności, zwłaszcza do gwałtownie zmieniającej się sytuacji życiowej. - 44 osoby, 220 porad psychologicznych;

Poradnictwo rodzinne obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, wsparcie rodzin w ich wzajemnych relacjach, tworzeniu nowych modeli i metod radzenia sobie z problemami wewnątrz rodzinnymi, w relacjach z innymi ludźmi i rozwiązywaniu konfliktów.-30 osoby-30 porad rodzinnych;

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym: 30 osób-30 porad socjalnych.

Terapia rodzin, par, osób/psycholog/psychoterapeuta: 32 osoby, 238 porad w tym 30 zdalnie;

Poradnictwo pedagogiczne, przede wszystkim konsultacje wychowawcze indywidualne i par obejmujące poprawę kompetencji rodzicielskich i opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu trudności w rodzinie, budowaniu relacji, prawidłowego wzorca matki i ojca w rodzinie: 34 osoby, 152 konsultacji w tym 13 zdalnie.

Przeprowadzono grupowe warsztaty z zakresu kompetencji wychowawczych, łącznie 40 godzin, udział wzięło 12 osób.

Przeprowadzono 3 spotkania grupy wsparcia dla rodziców nastolatków, wsparciem zostało objętych 6 osób.

3) Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich osób skierowanych

Na terenie Powiatu Rzeszowskiego funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej o charakterze ponadgminnym, które stanowią tradycyjną formę pomocy instytucjonalnej. Są one przeznaczone dla tych, którzy nie mogą otrzymać niezbędnej opieki i wsparcia w ich miejscu zamieszkania. Te instytucje zapewniają pomoc, wsparcie, aktywizację i rehabilitację osobom w podeszłym wieku. Domy pomocy społecznej świadczą, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności.

Zgodnie z dyspozycjami art. 55c ust.8 ustawy z dnia 12 marca 2024 o pomocy społecznej w 2024 roku raz na kwartał przekazywano do wojewody zanonimizowane informacje zbiorcze dotyczące **rejestru zdarzeń nadzwyczajnych**. Rejestr, o którym mowa zawiera zgłoszenia o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących mieszkańców domu związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia tych mieszkańców: wypadkach, samouszkodzeniach, obrażeniach ciała.

Na terenie powiatu rzeszowskiego w Domach Pomocy Społecznej było 517 miejsc.

	Liczba miejsc statutowych	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2024 r. Zgodnie z zarządzeniem Starosty Rzeszowskiego nr II/4/2024, z dnia 14.02.2024	Liczba wydanych decyzji o umieszczeniu w 2024r.
Dom Pomocy Społecznej w Górnym dla przewlekłe psychicznie chorych	238	7.064,51 zł	27
Dom Pomocy Społecznej w Łące przeznaczony dla dzieci i młodzieży żeńskiej niepełnosprawnej i intelektualnie oraz dla dorosłych kobiet niepełnosprawnych intelektualnie	85	5.691,13 zł	4
Dom Pomocy Społecznej w Dynowie dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekłe somatycznie chorych	73	4.980,00 zł	17
Dom Pomocy Społecznej w Kąkolówce przeznaczony dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób niepełnosprawnych fizycznie,	61	4.900,00 zł	22
Dom Pomocy Społecznej w Chmielniku przeznaczony dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób niepełnosprawnych fizycznie,	60	4.900,00 zł	20

Opracowanie własne stan na 31.12.2024

Kwoty dotacji Wojewody dla DPS w 2024 roku:

- DPS Górno – 1 813 580,00 zł.
- DPS Łąka – 2 497 730,00 zł,
- DPS Dynów – 270 270,00 zł,
- DPS Kąkolówka - 91 146,00zł,
- DPS Chmielnik – 45 298,00 zł,

W DPS na dzień 31.12.2024r. przebywało 95 osób na starych zasadach przyjętych przed 2004 rokiem, wobec których trwa analiza sytuacji dochodowej w celu zmiany decyzji o odpłatności. W 2024 roku przeprowadzono 102 postępowania o zmianę decyzji o odpłatności w DPS osób przebywających na starych zasadach, wydano 102 decyzje zmieniające odpłatność.

W 2024 r. była realizowana wypłata dodatku motywacyjnego dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej zgodnie z założeniami Programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 - 2027" przyjętego Uchwałą Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r.

Pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, którym wypłacono dodatek motywacyjny w 2024 r:

- rozdział 85203 par. 2110 środowiskowe domy samopomocy o zasięgu powiatowym; 11 osób -9 etatów- wypłata na kwotę 62 923,79 zł,
- rozdział 85202 par. 2130 domy pomocy społecznej o zasięgu powiatowym; 322 osoby -307,12 etatów -wypłata na kwotę 2 082 251,95 zł.

4) Ocena zasobów pomocy społecznej

W 2024 roku została opracowana ocena zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena zasobów pomocy społecznej zgodnie z założeniami ustawy o pomocy społecznej zastępuje od roku 2012 dotychczas przygotowywany przez PCPR w imieniu samorządu powiatowego bilans potrzeb pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 dla Powiatu Rzeszowskiego wraz z jej rekomendacjami jest zbiorczą informacją na temat lokalnych zasobów i potrzeb z zakresu pomocy i integracji społecznej w Powiecie Rzeszowskim. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena, o której mowa obejmuje również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

5) Prowadzenie mieszkań treningowych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Na terenie powiatu przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Rzeszowie w 2024 r. funkcjonowało **1 mieszkanie treningowe** przeznaczone dla pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, rodziny zastępcze, objętych procesem usamodzielnienia oraz dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Mieszkanie wyposażone jest w niezbędne sprzęty gospodarstwa domowego, służy pomocą dla osób, które z uwagi na trudną sytuację życiową mogą w nim zamieszkać i zaplanować swoją drogę życiową.

W roku 2024 z powyższej formy wsparcia skorzystało dwóch wychowanków którzy opuścili domy dziecka z terenu powiatu rzeszowskiego.

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnem funkcjonuje od 2022 roku w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie. Zapewnia on całodobowy, okresowy pobyt matkom z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi.

Głównym zadaniem DDM jest zapewnienie indywidualnie dopasowanego wsparcia specjalistycznego mającego na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej, która była przyczyną skierowania do placówki.

Skierowanie do DDM następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie złożonej dokumentacji przez OPS właściwy ze względu na miejsce zamieszkania klienta. W 2024 roku wydano 2 decyzje kierujące, do DDM.

Pobyt w Domu jest odpłatny- średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu na rok 2024 wynosił 5.500,00zł zgodnie z Zarządzeniem Nr II/6/2024 Starosty Rzeszowskiego z dnia 26 marca 2024 r.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Na terenie Powiatu Rzeszowskiego funkcjonuje jeden środowiskowy dom samopomocy o charakterze ponadgminnym - Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolówce, prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Przemyskiej.

Ośrodek jest placówką pobytu dziennego przeznaczoną dla 32 uczestników. W okresie od stycznia do grudnia 2024r. z usług ŚDS w sumie skorzystało 36 osób.

Kwota dotacji: 995 983,80 zł.

6) Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz spotkania z jednostkami pomocy społecznej

W ramach zadania organizowane są szkolenia, spotkania i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu. W 2024 na bieżąco odbywały się różnego rodzaju konsultacje, porady, doradztwo dla kadr pomocy społecznej. W 2024 roku odbyły się dwa stacjonarne spotkania z gminami powiatu rzeszowskiego. Program spotkań przewidywał panel dyskusyjny o bieżących problemach jednostek, wymianę doświadczeń w tym tematykę kolejnych spotkań szkoleniowych. W lutym oraz w grudniu 2024r odbyły się szkolenia on-line dla przedstawicieli DPS oraz OPS powiatu rzeszowskiego.

7) Pomoc dla Cudzoziemców

Do zadań własnych powiatu, zgodnie z art. 19 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, należy pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt. 1 lit c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem. Powiat Rzeszowski – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie realizuje Program Integracji dla Cudzoziemców zatwierdzony przez Wojewodę Podkarpackiego. Programem objęta jest rodzina pochodząca z Ukrainy.

Koszt wypłat pomocy integracyjnej dla rodziny w 2024 roku wyniósł 23 072,00 zł. Środki pochodziły z dotacji z budżetu państwa.

Zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są kompleksowo i interdyscyplinarnie w kilku obszarach działania PCPR w Rzeszowie i jego jednostek w terenie takich jak OIK i DDM oraz m.in. poprzez zatwierdzone i realizowane powiatowe programy: przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej, program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2024 – 2030, program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej. Corocznie powiatowe programy są monitorowane i ewaluowane pod kątem osiągniętych celów i rezultatów. W ramach realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej znaczącą rolę odgrywa Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnym który realizuje główne zadania w tym zakresie pod kątem edukacji profilaktyki i interwencji. Ośrodek jest miejscem schronienia i pomocy dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym ofiar przemocy domowej.

1) Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową

Innym ważnym zadaniem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. W 2024 roku był realizowany program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, przyjęty uchwałą Nr III/18 2024 Rady Powiatu Rzeszowskiego z dnia z 20 czerwca 2024 r. na lata 2024 – 2028. Program obejmował 60 godzin zajęć grupowych oraz 2 godziny konsultacji indywidualnych dla każdego uczestnika. W programie wzięło udział 15 osób z czego 12 spełniło wymagania uprawniające do otrzymania zaświadczenia o ukończeniu programu. Koszt programu wyniósł 13 500,00 zł a środki pochodziły z dotacji z budżetu państwa.

Zadania powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i ich realizacja

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych w zakresie ich rehabilitacji społecznej i zawodowej. Są to zadania ustawowe określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W 2024 roku w ramach rehabilitacji społecznej złożono 294 wnioski o dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego. Przyznano łącznie i wypłacono dofinansowania dla 106 osób niepełnosprawnych oraz 63 opiekunów na łączną kwotę 350 000 zł. Dofinansowanie uzyskały zarówno dzieci w wieku do 18 roku życia jak i osoby dorosłe.

Ważną sprawą dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, który jest niezbędny do stałej rehabilitacji w domu. Na dofinansowanie do sprzętu w 2024 roku wpłynęło 62 wnioski – 56 z nich zostało rozpatrzonych pozytywnie i na ich realizację przeznaczono kwotę w wysokości 125 162,54zł. Dofinansowywane były następujące rodzaje sprzętów: stacjonarne rowerki rehabilitacyjne, bieżnie elektryczne, orbitreki.

Bariery architektoniczne, w komunikowaniu i techniczne są jednymi z najpoważniejszych ograniczeń, które utrudniają, a często uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym zaspokojenie, nawet podstawowych potrzeb życiowych. Dotyczy to przede wszystkim osób ze schorzeniem narządu ruchu, osób niewidomych, głuchych i głuchoniemych, które mają problemy w kontaktach z otoczeniem. O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do likwidacji barier mogą ubiegać się osoby

niepełnosprawne, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi im wykonywanie podstawowych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W 2024 roku na likwidację barier architektonicznych złożono 39 wniosków, z których ze względu na ograniczoną ilość środków finansowych dofinansowanie otrzymało 23 osoby na kwotę 692 580,01 zł. Najczęściej dofinansowaniu podlegały prace przystosowujące łazienki do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich jak również chodniki i pochylnie zewnętrzne.

O likwidację barier w komunikowaniu mogą ubiegać się osoby, z ograniczeniami wynikającymi z niepełnosprawności, a zaopatrzenie w dany sprzęt umożliwiłoby lub ułatwiło osobie komunikację ze społeczeństwem. W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się w 2024 roku wpłynęło 100 wniosków, z których 82 rozpatrzono pozytywnie na kwotę 199 547,04 zł. Najczęściej dofinansowaniu podlegał sprzęt komputerowy (laptopy, komputery stacjonarne), tablety oraz smartfony.

W ramach likwidacji barier technicznych w 2024 roku wpłynęło 56 wniosków, z których 48 rozpatrzono pozytywnie na kwotę 200 000,00 zł. Głównym przedmiotem dofinansowania były łóżka elektryczne wspomagające obsługę osób niepełnosprawnych. Oprócz tego dofinansowano również podnośniki transportowo-kąpielowe, poręcze, automatyczny samojezdny odkurzacz, schodolazy.

Osoby niepełnosprawne, chcąc samodzielnie funkcjonować, często muszą korzystać z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Są one częściowo dofinansowywane przez Narodowy Fundusz Zdrowia na wniosek lekarza. O dofinansowanie pozostałej części można ubiegać się w PCPR. Najczęściej dofinansowywanymi przedmiotami ortopedycznymi są protezy kończyn dolnych, wózki inwalidzkie, pionizatory, ortezy, aparaty słuchowe, wkładki uszne, gorsety ortopedyczne, obuwie ortopedyczne, aparaty do bezdechu, peruki, siedziska, balkoniki, materace i poduszki przeciwoślężynowe, cewniki urologiczne, czujniki do systemu monitorowania stężenia glukozy, zbiorniki na insulinę, sensory oraz transmitters do systemu ciągłego monitorowania glikemii, wyroby stomijne, gorsety korekcyjne. W 2024 roku najwięcej dofinansowań przyznano na pieluchomajtki, aparaty słuchowe, wkładki uszne, wózki inwalidzkie, protezy.

Na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2024 roku wpłynęło 992 wniosków. Środki, które otrzymaliśmy na realizację tego zadania pozwoliły w omawianym okresie na pozytywne rozpatrzenie 924 wniosków na kwotę 2.404.366,43 zł.

W roku 2024 na dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych, pozytywnie rozpatrzono 4 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 42 456,40 zł.

W 2024 roku na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej wpłynęło 2 wnioski złożone przez:

- Centrum Medyczne KINESIS Sp. Z .o.o. 36-053 Kamień 313 na kwotę wnioskowaną: 40 800,00 zł. a także:

- Agnieszka Sozańska FIZJO SCIENCE, kwota wnioskowana: 40 800,00 zł.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

W powiecie funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej w Zgłobniu, prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie Młodzież Sprawną Inaczej. W 2024 roku na jego funkcjonowanie zostały przekazane następujące środki:

Środki PFRON: 1 278 950,40 zł

Środki Powiatu: 142 105,60 zł

Łącznie: 1 421 056,00 zł

W minionym roku zawarte zostały porozumienia między powiatami w związku z tym, że część niepełnosprawnych mieszkańców powiatu rzeszowskiego uczestniczy w warsztatach poza naszym powiatem:

- Porozumienie z miastem Rzeszów – 7 osób uczęszczających na terapię w dwóch warsztatach na terenie miasta Rzeszowa. W 2024 roku przekazano kwotę 26 208,00 zł.
- Porozumienie z powiatem Strzyżowskim – 1 osoba. W 2024 roku przekazano kwotę 3 744,00 zł.

Dodatkowo Powiat Rzeszowski zawarł porozumienie:

- z Miastem Rzeszów, które określa kwestię finansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych - mieszkańców Rzeszowa - w WTZ w Zgłobniu - 23 osoby. Na konto Powiatu Rzeszowskiego w związku z tym wpłynęła łącznie za 2024 rok kwota 86 018,40 zł.
- z powiatem Ropczycko-Sędziszowskim, które określa kwestię finansowania uczestnictwa osoby niepełnosprawnej – mieszkańca Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego - w WTZ

w Zgłobniu - 1 osoba. Na konto Powiatu Rzeszowskiego w związku z tym wpłynęło 3 744,00 zł.

Program Wyrównywania różnic między regionami III

Powiat corocznie uczestniczy w edycji programu „Wyrównywanie różnic między regionami III”. Obsługę programu realizuje PCPR. Głównymi zadaniami programu jest eliminacja barier stojących na przeszkodzie zwiększania mobilności zawodowej, społecznej i przestrzennej oraz zapewniania równego dostępu do infrastruktury społecznej i technicznej mającej podstawowe znaczenie dla kształtowania konkurencyjności kraju (transportowej, edukacyjnej, zdrowia, kultury), a także dostępu do podstawowych usług publicznych. Priorytetowymi kierunkami interwencji państwa są między innymi rozwój zasobów ludzkich oraz wsparcie obszarów wymagających aktywizacji oraz zagrożonych marginalizacją.

W roku 2024 zrealizowano i rozliczono projekty:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rzeszowie nadbudowę szybu windowego wraz z montażem dźwigu osobowego w nowej siedzibie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rzeszowie przy ul. Siemieńskiego 150 000,00 zł,
2. Gmina Błażowa na zakup autobusu 18-miejscowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Gminy Błażowa 204 918,00 zł,
3. Gmina Trzebownisko na zakup samochodu 9-cio osobowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Gminy Trzebownisko 135 000,00zł,
4. Gmina Świlcza na zakup samochodu 9-cio osobowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Woliczce 135 000,00 zł,
5. Gmina Lubenia na zakup samochodu 9-cio osobowego do przewozu osób niepełnosprawnych w tym 1 na wózku inwalidzkim na własne potrzeby 144 000,00 zł.

Ponadto pozyskano dodatkowe środki w ramach obszaru G programu skierowane do powiatów poza algorytmem na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych – 100.000,00 zł.

Program „Aktywny Samorząd”

W 2024 Powiat Rzeszowski po raz kolejny realizował pilotażowy program PFRON „Aktywny Samorząd”. Podstawą prawną uruchomienia i realizacji programu jest art. 47 ust.

1 pkt. 4 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w pomocy w życiu społecznym, zawodowymi w dostępie do edukacji. W 2024 roku struktura programu wygląda następująco:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu,
- Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką

zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2024 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie w ramach programu „Aktywny samorząd” wpłynęło:

- a) na Moduł I 94 wnioski na realizację których zabezpieczono środki w wysokości 452 516,00 zł,
- b) na Moduł II 77 wniosków na realizację których zabezpieczono środki w wysokości 258 157,00 zł.

Dotacje na realizację zadań publicznych Powiatu Rzeszowskiego.

W grudniu 2024 roku na realizację zadań publicznych Powiatu Rzeszowskiego przeprowadzono jedno postępowanie konkursowe, na realizację zadania wynikającego z Programu Współpracy Powiatu Rzeszowskiego z Organizacjami Pozarządowymi. W obrębie postępowania konkursowego wpłynęła 1 oferta. Dotację w kwocie 135.000,00 zł. przyznano dla Związku Stowarzyszeń Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Powiatu Rzeszowskiego, który uzyskał wsparcie na realizację zadania pn. „Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego”.

Ponadto realizowana była umowa na realizację zadania pn. „Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego” dotycząca 2024 roku. Umowę realizował Związek Stowarzyszeń Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Powiatu Rzeszowskiego. Kwota dotacji wynosiła 125 000,00 zł.

Zadania powiatu w zakresie systemu pieczy zastępczej:

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej- Rodzinna Piecza Zastępcza

1) Umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z Zarządzeniem Starosty w Powiecie Rzeszowskim jednostką organizacyjną realizującą zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.

W Powiecie Rzeszowskim funkcjonowało (stan na 31.12.2024 r.): **53 rodzin zastępczych**, w których umieszczonych jest **77 dzieci**:

- 4 rodzinne domy dziecka z 16 dziećmi:
- rodziny zastępcze niezawodowe – 19 rodzin, umieszczonych 26 dzieci,
- rodziny zastępcze spokrewnione – 30 rodzin, umieszczonych 35 dzieci,
- rodzina zastępcza zawodowa – 0

Od stycznia 2024 r. powstało 9 rodzin zastępczych – 6 niezawodowych, 3 spokrewnionych, umieszczono w nich 11 dzieci. W związku z przekształceniem (1 rodzina zawodowa i 1 rodzina niezawodowa) utworzono 2 rodzinne domy dziecka. Siedmiu dzieci zostało przeniesionych do tej formy rodzinnej pieczy zastępczej. Troje dzieci zostało przysposobionych. Jedno dziecko powróciło do rodzica biologicznego, a 6 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Sześciu wychowanków rodzin zastępczych usamodzielniało się i opuściło rodziny zastępcze. W ciągu roku łącznie rozwiązało się osiem rodzin zastępczych oraz jeden rodzinny dom dziecka.

Od 2012 r. PCPR w Rzeszowie ORPZ niezmiennie realizuje zadanie dotyczące opracowania i realizacji **3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej**, zawierających m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W 2024 r. został opracowany i realizowany jest „Powiatowy program systemu i rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Rzeszowskim na lata 2024 – 2026”, który jest ewaluowany i monitorowany raz na pół roku.

2) Promocja rodzicielstwa zastępczego

W minionym roku realizowano zadanie z **zakresu promocji rodzicielstwa zastępczego** wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz wynikające z zapisów „Powiatowego programu systemu i rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Rzeszowskim na lata 2024 – 2026”, mające na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka. Przygotowano i przekazano pisma z prośbą o zamieszczenie ulotek na stronach internetowych promujących rodzicielstwo zastępcze do gmin powiatu. Przekazano również materiały promocyjne do Urzędów Gmin, szkół, instytucji kulturalno – oświatowych oraz ZOZ nr 2 w Powiecie Rzeszowskim celem przekazania ich mieszkańcom. Na bieżąco aktualizowano stronę internetową i portale społecznościowe. Ponadto dwukrotnie uczestniczono w Konferencjach dot. Rodzicielstwa Zastępczego.

W 2024 r. opracowano i wydano nową broszurę i ulotkę dotyczącą promocji rodzicielstwa zastępczego. Ponadto przez cały rok zgodnie z potrzebami odbywały się rozmowy indywidualne i telefoniczne z kandydatami.

W 2024 r. udało się zorganizować dla rodzin zastępczych oraz wychowanków obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Spotkanie Gwiazdkowe.

3) Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W okresie od I do XII 2024 r.

Liczba wniosków/spraw kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej: 12

-liczba zrealizowanych wniosków: 12 (1 kwalifikacja przekazana na 2025 r., 2 rezygnacje oraz 4 niezakwalifikowanych).

-liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych dla kandydatów: 4

- Liczba wniosków kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej działania placówki opiekuńczo – wychowawczej: 1

- Liczba zrealizowanych wniosków: 1

Kwalifikacji dokonywali pracownicy PCPR Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej oraz psycholog zatrudniony w ramach umowy zlecenia. Dla potrzeb kwalifikacji sporządzono analizy sytuacji rodzinnej, osobistej i materialnej kandydatów, opinie psychologiczne, opinie pedagogiczne oraz wizytacje w miejscu zamieszkania kandydatów. Wydano również dla kandydatów opinie psychologiczne dotyczące posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz opinie psychologiczno/pedagogiczne.

Liczba wydanych przez specjalistów opinii: opinie psychologiczne (dotyczy kandydatów i istniejących rodzin zastępczych – 10 opinii kandydatów i 10 opinii istniejących rodzin zastępczych, analiza sytuacji rodzinnej, osobistej i majątkowej kandydatów: 10.

W 2024 r. odbyło się 1 szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej dla 4 osób oraz szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka dla 2 osób. Szkolenia zostały prowadzone poza PCPR w Rzeszowie.

4) W okresie od I do XII 2024 r. w ramach zadania dotyczącego organizowania szkoleń dla rodzin zastępczych zorganizowano: 3 szkolenia, w których wzięło udział łącznie 41 osób. Pierwsze szkolenie odbyło się w dn. 11.03.2024 r. pt., „Budowanie bezpiecznych relacji po doświadczeniu traumy relacyjnej – warsztat” zorganizowane dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka z terenu powiatu rzeszowskiego, uczestniczyło w nim 17 osób. Drugie szkolenie pt: „Rodzicielstwo zastępcze a prawo – zagadnienia z zakresu prawa rodzinnego” odbyło się w dn. 08.05.2024 r., uczestniczyło w nim 14 osób. Trzecie szkolenie w dn. 26.11.2024 r. dotyczyło tematu, „Rodzina w kryzysie – rozpoznanie i wypracowywanie korektywnych sposobów reagowania”, uczestniczyło w nim 10 osób.

W 2024 r. odbyły się dwa spotkania integrujące środowisko rodzin zastępczych w powiecie rzeszowskim w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Spotkanie Gwiazdkowe.

5) Współpraca ze środowiskiem lokalnym rodzin zastępczych

PCPR ORPZ w Rzeszowie **współpracuje ze środowiskiem lokalnym rodzin zastępczych**, z ośrodkami pomocy społecznej właściwymi dla rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (z asystentami rodziny lub pracownikami socjalnymi). Współpracuje również ze szkołami, do których uczęszczają dzieci umieszczone w pieczy zastępczej poprzez pisemne opinie o funkcjonowaniu w roli ucznia, a także kontakt osobisty lub telefoniczny według potrzeb oraz sądami i kuratorami sądowymi (oceny sytuacji dziecka, analiza dotycząca kandydatów i inne). Ścisła współpraca Organizatora dotyczy również Ośrodka Adopcyjnego ROPS w Rzeszowie, który zapraszany jest do udziału w zespołach oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinach zastępczych oraz dokonuje kwalifikacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do adopcji. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z asystentami rodziny lub pracownikami socjalnymi wyznaczonymi do współpracy z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w celu dokonania ustaleń do planu pomocy dziecku oraz wymiany informacji dotyczącej współpracy z rodzicami biologicznymi. Jednym z zadań nałożonych na PCPR ORPZ jest **organizowanie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą oraz zapewnienie pomocy prawnej, specjalistycznego poradnictwa i terapii rodzinom zastępczym**, ich dzieciom oraz dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej. W związku z tym pracownicy Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco i według potrzeb udzielają pomocy i wsparcia rodzinom w szczególności podczas wizytowania rodzin w miejscu zamieszkania oraz w siedzibie Zespołu. Działalność diagnostyczna i konsultacyjna to przede wszystkim kwalifikacja kandydatów oraz specjalistyczne poradnictwo. Rozmowy indywidualne z osobami zainteresowanymi – telefoniczne i osobiste, kwalifikacja, w tym opinie psychologiczne i pedagogiczne.

6) Organizacja grup wsparcia

Realizując zadania dotyczące organizowania i wspieranie rozwoju grup wsparcia dla rodzin zastępczych, PCPR ORPZ organizował spotkania grup wsparcia. W 2024 r. zorganizowano 6 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i 8 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rddz.

7) Okresowa ocena sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

W ramach realizacji zadania dotyczącego okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, w 2024 r. odbyło się 12 Zespołów do oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Przesłano do Sądu 102 opinie o zasadności pobytu dziecka i 102 oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Dokonano 22 ocen rodzin zastępczych. W 2024 r. przygotowano i przesłano do właściwego Ośrodka Adopcyjnego opinie i dokumentację 4 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. 3 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych.

8) Wizytacja rodzin zastępczych w miejscu zamieszkania

Pod opieką koordynatorów według stanu na 31.12.2024 r., było 36 rodzin zastępczych. Pedagog współpracuje również z rodzinami, w których przebywają tylko pełnoletni wychowankowie. W sumie 16 rodzin.

Koordynatorzy dokonywali wizytacji w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka oraz kontaktowali się również telefonicznie. Wizytacje odbywały się zgodnie z indywidualnym harmonogramem wizytacji poszczególnych pracowników. W 2024 r. koordynatorzy odbyli łącznie 225 wizytacji w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych.

9) Wolontariat w pieczy zastępczej

W 2024 r. – podpisano 3 porozumienia z wolontariuszami, współpracowano z 3 wolontariuszami.

10) Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz liczba rodzin zastępczych

W 2024 r. zatrudnionych było 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach zadaniowego czasu pracy. Koordynatorzy realizowali zadania zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pod opieką koordynatorów były wszystkie rodziny zastępcze. Koordynatorzy udzielali przede wszystkim pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącemu rodzinny dom dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, przygotowywali plany pomocy dziecku, uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz uczestniczyli w ocenie rodzin zastępczych, wizytowali rodziny w miejscu zamieszkania, współpracowali z asystentami rodziny i szkołami.

Pracownicy rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r. podnosili swoje kompetencje zawodowe poprzez uczestnictwo w 8 szkoleniach oraz 2 konferencjach.

Projekt partnerski unijny pn. „Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej” finansowanego ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, Priorytet FEPK.07 Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.19 Integracja społeczna we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie

Jako partner Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie realizowało wspólnie z Powiatem Rzeszowskim, projekt skierowany jest do dzieci i młodzieży, kandydatów do pełnienia funkcji w ramach pieczy zastępczej, osób opuszczających pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież.

W ramach projektu w 2024 roku zrealizowano m.in.:

- kompleksowy remont pawilonu nr 9 w Górnicy, w ramach tworzenia i funkcjonowanie pięciu mieszkań treningowych dla 7 wychowanków pieczy zastępczej, wyposażono go w niezbędne meble i urządzenia AGD w aneksach kuchennych, dokonano wyposażenia mieszkań w meble (tj. łóżka, sofy, biurka, stoły, stoliki) i laptopy,
- zorganizowano 7 dniowy wyjazd terapeutycznym dla zainteresowanych rodzin zastępczych z terenu Powiatu Rzeszowskiego w okresie wakacyjnym, którego celem było budowanie więzi i pozytywnych relacji w rodzinie, inspirowanie rodzin do wspólnego, aktywnego spędzania czasu wolnego,
- zorganizowano różnego rodzaju formy wsparcia dla dzieci i młodzieży w zakresie min.:
 - wsparcie psychologiczne,
 - konsultacji dietetyczny, treningu zdrowego odżywiania,
 - terapii ręki, treningu skutecznego uczenia się.

Zadania w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej - świadczenia dla rodzin zastępczych:

1) Świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. udzielano świadczeń pieniężnych dla 58 rodzin zastępczych, w których przebywało 78 dzieci oraz dla 5 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 21 dzieci.

Ogółem w 2024 roku wydano **193** decyzji administracyjnych dla rodzin zastępczych, z tego:

- a) 31 decyzje w sprawie przyznania miesięcznych świadczeń i dodatków,
- b) 91 decyzji waloryzujących wysokość świadczenia,
- c) 7 decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń,
- d) 11 decyzji przyznających jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny zastępczej,
- e) 21 decyzji uchylających przyznane świadczenia,
- f) 18 decyzji przyznających dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania,
- g) 13 decyzji przyznających środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania domów jednorodzinnych, w których prowadzone są rodzinne domy dziecka,
- h) 1 decyzja na pokrycie niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie rzeszowskim otrzymujących świadczenia pieniężne w 2024 r.

Lp.	Forma rodziny zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewniona	32	39
2.	Niezawodowa	24	34
3.	Zawodowa	2	5
4.	Rodzinny Dom Dziecka	5	21
Razem		63	99

Źródło: PCPR w Rzeszowie opracowanie własne

2) Liczba umieszczonych dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

W roku 2024 w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 16 dzieci, utworzono:

- 3 rodziny zastępcze spokrewnione, w których umieszczono 3 dzieci,
- 8 rodzin zastępczych niezawodowych, w których umieszczono 11 dzieci,

Świadczenia wypłacane dla rodzin zastępczych.

Na podstawie wydanych decyzji administracyjnych oraz zawartych umów rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka otrzymywały w 2024 r. świadczenia wg wykazu:

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	977	1 192 787,13
Jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	11	41 061,00
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	12	9 350,92
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	186	55 309,46
Wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej i prowadzących rodzinny dom dziecka	47	254 250,42
Wynagrodzenie dla osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	33	84 891,88
Środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka	13	41 736,26
Środki finansowe na pokrycie niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dzieci lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.	1	2 500,00
Razem:	1 280	1 681 887,07

Źródło: PCPR w Rzeszowie opracowanie własne

3) Porozumienia z innymi powiatami, w których umieszczone zostały dzieci w rodzinach zastępczych z Powiatu Rzeszowskiego

W 2024 r. realizowano 42 porozumienia z innymi powiatami dotyczącymi ustalenia warunków pobytu, wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Rzeszowskiego oraz na terenie innych powiatów. W tym okresie opracowano i podpisano 10 nowych porozumień, 2 porozumienia wygasły.

Na podstawie zawartych porozumień, tytułem zwrotu poniesionych wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w rodzinach zastępczych, do powiatu wpłynęła kwota 760 221,82 zł. Natomiast Powiat Rzeszowski na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów wydatkował kwotę 371 878,70 zł.

Gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosiły część wydatków na opiekę i wychowanie dzieci.

Z tego tytułu w 2024 r. na podstawie wystawionych 491 not księgowych, gminy zrefundowały wydatki na kwotę 505 574,31 zł.

4) Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielnienie i zagospodarowanie przyznawana osobom usamodzielnianym

Rodziny zastępcze:

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. pomocą na kontynuowanie nauki objętych było 10 wychowanków rodzin zastępczych, na ten cel wydatkowano kwotę 67 408,80 zł, dwie z nich otrzymało pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (pokrycie kosztów wynajmu pokoju i kosztów akademika) 17 460,00 zł.

Pomoc na zagospodarowanie otrzymało 3 osoby, wydatkowano na ten cel kwotę 10 892,00 zł. Pomoc na usamodzielnienie wypłacono 2 wychowankom, wydatki wyniosły 13 454,00 zł.

5) Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej – w rodzinach zastępczych

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości: przyznanych świadczeń w rodzinie zastępczej, średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Za ponoszenie opłaty rodzice odpowiadają solidarnie. Opłatę ponoszą również rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej, lub którym władza została zawieszona czy ograniczona. Opłatę ustala się w toku postępowania administracyjnego. Ze względu na specyfikę rodzin naturalnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, występujące nie rzadko w tych rodzinach choroby, uzależnienia prowadzenie postępowań w trybie administracyjnym, brak konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego do wydania decyzji powoduje, utrudnienia i wydłuża proces decyzyjny. Dużym utrudnieniem w prowadzeniu w/w jest brak informacji o miejscu pobytu zobowiązanych, częste zmiany miejsca zamieszkania, wyjazdy zagraniczne bez wskazania osoby do doręczeń w kraju, co skutkuje koniecznością sądowego ustanowienia kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu.

Często rodzice naturalni to osoby niepełnosprawne również intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi, niezaradne życiowe, dla których postępowanie administracyjne ze względu na nieznajomość prawa i ich własne ograniczenia jest niezrozumiałe i zawile.

Od stycznia do grudnia 2024 r. prowadzono łącznie 103 postępowań administracyjnych w sprawie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. Do końca grudnia 2024 r. zakończono 99 postępowań, 3 postępowania pozostają w toku, 1 – brak skutecznego wszczęcia. Wydano następujące decyzje:

- a) 51 decyzje dot. odstąpienia od ustalenia opłaty
- b) 10 zmiana wysokości opłaty
- c) 5 decyzji dot. umorzenia należności (w tym 3 na wniosek strony)
- d) 29 decyzji dot. umorzenia postępowania w związku ze złożonym wnioskiem
- e) 2 decyzje dot. ustalenia opłaty
- f) 1 wygaszenie decyzji
- g) 1 odmowa odstąpienia od ustalenia opłaty

Zadania w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Jednym z zadań własnych powiatu realizowanych przez PCPR jest zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, również na terenie innego powiatu.

Na terenie Powiatu Rzeszowskiego funkcjonują 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego, każda dysponuje 14 miejscami dla wychowanków:

- Dom dla Dzieci i Młodzieży „Przystań” z siedzibą w Tyczynie.
- Dom Opatrzności dla Dzieci i Młodzieży w Łące i Dom dla Dzieci i Młodzieży „Nadzieja” w Łące. Organem prowadzącym jest Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej w Grodzisku Mazowieckim.

1) Koszty utrzymania w placówkach na terenie Powiatu Rzeszowskiego w 2024 roku:

Nazwa placówki	Typ	Liczba miejsc	Koszt utrzymania*
Dom dla Dzieci i Młodzieży „Przystań” w Tyczynie	Socjalizacyjny	14	9844,93 zł
Dom Opatrzności dla Dzieci i Młodzieży	Socjalizacyjny	14	6272,36 zł
Dom dla Dzieci i Młodzieży „Nadzieja”	Socjalizacyjny	14	6161,97 zł

*zgodnie z Zarządzeniem Starosty Rzeszowskiego nr II/3/2024 z dnia 13.02.2024 r.

2) Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

W roku 2024 umieszczono w pieczy zastępczej instytucjonalnej 15 dzieci, 13 dzieci w placówkach powiatowych (z tego 1 dziecko z Miasta Rzeszowa) oraz 2 dzieci w placówce poza powiatem. Z tego 6 były to dzieci skierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej z rodzinnej pieczy zastępczej.

Usamodzieliło się 5 pełnoletnich wychowanków, jeden pełnoletni wychowanek skierowany został do DPS, czworo dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba dzieci z terenu Powiatu Rzeszowskiego przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku:

Nazwa placówki	<u>Liczba wszystkich wychowanków w okresie od 01.01.2024-31.12.2024</u>
Dom dla Dzieci i Młodzieży „Przystań” w Rzeszowie	17
Dom Opatrzności dla Dzieci i Młodzieży w Łące	18
Dom dla Dzieci i Młodzieży „Nadzieja” w Łące	20
Inne placówki poza Powiatem Rzeszowskim	10
Wszystkie dzieci z terenu Powiatu Rzeszowskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych razem	65

Źródło: PCPR w Rzeszowie- opracowanie własne

3) Porozumienia z innymi powiatami, w których umieszczone zostały dzieci w POW z Powiatu Rzeszowskiego.

W 2024 r. realizowano 8 porozumień z innymi powiatami dotyczące określenia warunków pobytu, wysokości wydatków na opiekę i wychowanie z dzieci z Powiatu Rzeszowskiego przebywających w placówkach na terenie innych powiatów a także 2 porozumienia dotyczące umieszczenia dziecka z terenu innego powiatu w placówce powiatu rzeszowskiego.

Powiat Rzeszowski na utrzymanie wszystkich dzieci z powiatu przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zarówno na terenie powiatu rzeszowskiego jak i na terenie innych powiatów wydatkował kwotę 4 689 874,66 zł.

Tytułem zwrotu poniesionych wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych do powiatu wpłynęła kwota 264 982,96zł.

Gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosiły część wydatków na opiekę i wychowanie dzieci. Z tego tytułu w 2024 r. na podstawie wystawionych not księgowych gminy zrefundowały wydatki na kwotę 1 930 957,75 zł.

4) Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej – placówce opiekuńczo-wychowawczej

Liczba prowadzonych postępowań administracyjnych w instytucjonalnej pieczy zastępczej: 63, w tym na wniosek strony 18. Z tego zakończono 59 postępowania i wydano decyzje administracyjne w tym:

- 36 decyzji o odstąpieniu od ustalenia opłaty: na wniosek 18, z urzędu odstąpiono 18 osobom.
- 2 decyzje o umorzeniu opłaty (1 z urzędu, 1 na wniosek)
- 2 decyzje z urzędu dotyczące zmiany wysokości opłaty
- 18 decyzji o umorzeniu postępowania
- 1 postanowienie dotyczące uzupełnienia decyzji (dot. wynagrodzenia dla kuratora dla osoby nieznanej)
- 4 postępowania w toku, w tym 2 wnioski o wyznaczenie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu

5) Usamodzielnianie wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej

Z pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki do końca grudnia 2024 r. skorzystało 18 usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych

i młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Kwota świadczeń przeznaczona na ten cel wyniosła: 108 331,60 zł.

Z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie skorzystało 12 usamodzielnionych wychowanków w łącznej wysokości: 78 665,00 zł.

Pomoc pieniężna na zagospodarowanie została przyznana 6 wychowankom w wysokości 18 172,00 zł. Przyznano również pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych 4 osobom w łącznej wysokości 13 736,00 zł.

Windykacja i Alimentacja

Postępowanie windykacyjne:

Działając na podstawie art. 92 i 193 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 49) oraz ustawy z dnia 16 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 poz. 2505 z późn. zm.) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie w Rzeszowie prowadzi działania windykacyjne w stosunku do dłużników, tj. osób zalegających z opłatą za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz nienależnie pobranymi świadczeniami.

W 2024r. przeprowadzono 12 postępowań informacyjnych wobec zobowiązanych celem dobrowolnego wykonania zobowiązania (przed wystawieniem upomnienia, wystawiono 23 upomnień na kwotę 375.945,67 zł, w tym z tytułu opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz 4.492 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

Do Urzędu Skarbowego przekazano 21 tytułów wykonawczych na kwotę 572.834,07 zł dla 178 należności. Monitorowanych było 51 dłużników.

Do Krajowego Rejestru Dłużników, Bankowej Informacji Gospodarczej oraz Biura Informacji Gospodarczej zgłoszonych jest 17 osób-dłużników.

Postępowanie w sprawie alimentów na rzecz dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych. W 2024r. z rodzicami biologicznymi prowadzone były działania mające na celu polubowne załatwienie spraw alimentacyjnych sprawy – wysłano 33 pisma. Równocześnie do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych kierowane są

zapytania o dobrowolne wywiązywanie się rodziców biologicznych – wysłano 50 pism z obowiązku alimentacyjnego.

Monitorowanych było na bieżąco 89 dzieci z placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych pod względem alimentacji.

Dyrektor PCPR w Rzeszowie wystąpił w 2024 roku z 8 pozwami o ustalenie alimentów na rzecz małoletnich w pieczy zastępczej.

Orzeczone alimenty podlegają egzekucji sądowej na wniosek Dyrektora PCPR Rzeszowie (pod warunkiem przesłania przez sąd tytułu wykonawczego do Dyrektora PCPR). W przypadku zalegania z płatnością alimentów kierowane są wnioski do komornika.

Do Komornika wysłano 15 pism i wniosków oraz do innych instytucji 20 pism. Zasądzane kwoty alimentów są w wysokości 150 – 350 zł w zależności od sytuacji życiowej rodziców i liczby dzieci w rodzinie, są to kwoty często symboliczne mające służyć kształtowaniu odpowiedzialności materialnej pozwanych za wychowanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnice

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnice funkcjonuje w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie od stycznia 2009 r. Podstawowym celem Ośrodka jest prowadzenie interdyscyplinarnych działań dla osób i rodzin z terenu Powiatu Rzeszowskiego, które znalazły się w trudnej sytuacji kryzysowej z powodu zdarzenia losowego, sytuacji rodzinnej lub trudnych przeżyć osobistych, w tym związanych z występowaniem przemocy w rodzinie.

Ośrodek w Górnice świadczy pomoc w formie:

- bezpiecznego schronienia w sytuacjach uzasadnionych, zagrażających zdrowiu lub życiu osób/rodzin na okres do 3 miesięcy,
- poradnictwa specjalistycznego w tym prawnego, psychologicznego, rodzinnego i socjalnego,
- grupy wsparcia „Orchidea” skierowanej do osób, które w swoim życiu doznały jakiegokolwiek formy przemocy lub są nią zagrożone,
- działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Corocznie z pomocy oferowanej przez Ośrodek korzysta wiele osób będących mieszkańcami Powiatu Rzeszowskiego. Przyczyną szukania pomocy/wsparcia w placówce jest często przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna bądź seksualna. Ważnymi i równie często powtarzającymi się problemami są konflikty rodzinne oraz problemy wychowawcze, wymagające specjalistycznych konsultacji w OIK. Coraz częściej współwystępującym problemem są też choroby psychiczne i uzależnienie członków rodziny.

W 2024 roku w hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnice przebywało łącznie 28 osób, z czego 20 to dzieci w wieku od 5 miesięcy do 16 roku życia. Przyjęcia do Ośrodka były głównie skutkiem przemocy domowej, ale także innych, trudnych sytuacji życiowych w wyniku których, klienci wymagali wsparcia i schronienia. Mieszkańcy pochodzili z gmin: Trzebownisko, Sokołów Małopolski, Głogów Małopolski, Boguchwała.

Udzielana **pomoc prawna** dotyczyła przede wszystkim problemów rodzinnych tj. ustalenia miejsca pobytu dzieci, alimentacji, rozwodu, ustalenia kontaktów z dziećmi bądź ograniczenia władzy rodzicielskiej oraz innych zgłaszanych przez Klientów. Z w/w formy pomocy skorzystało 13 osób.

Ważnym aspektem pracy Ośrodka jest specjalistyczna **pomoc psychologiczna**. Możliwość skorzystania z niej mają zarówno osoby korzystające z hostelu jak i inne zgłaszające taką potrzebę w formie konsultacji indywidualnych. Pomoc psychologa związana była głównie z problemami rodzinnymi, wychowawczymi oraz emocjonalnymi i udzielona została zarówno osobom dorosłym jak i dzieciom, znajdującym się w sytuacji kryzysu.

Z w/w formy pomocy skorzystało 102 osoby.

W ramach **poradnictwa rodzinnego oraz pedagogicznego** prowadzono działania opiekuńcze i edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, a także działania pedagogiczne i edukacyjne skierowane do osób dorosłych przebywających w Ośrodku Interwencji Kryzysowej poprzez: obserwację, rozpoznawanie trudności i problemów rodzin, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących w szczególności właściwych metod wychowawczych, współpracę z instytucjami wspomagającymi rozwój dziecka, prowadzenie zajęć mających na celu wszechstronny rozwój – dostosowanych do wieku dziecka, promowanie zdrowego i higienicznego stylu życia.

Z w/w formy pomocy skorzystało 27 osób.

W ramach **pracy socjalnej** przeprowadzane były wywiady środowiskowe, sporządzano kontrakty socjalne, opracowywano indywidualne plany pomocy oraz wspierano Klientów w ich realizacji. Prowadzono stosowną dokumentację, w tym przygotowywano skierowania dla osób/rodzin przebywających w Ośrodku. Świadczone poradnictwo specjalistyczne w zakresie spraw rodzinnych i socjalnych, udzielano informacji o pomocy jaką oferuje Ośrodek, a także informowano o rodzajach pomocy jaką zapewniają inne instytucje działające w obszarze pomocy społecznej. Udzielano wsparcia poprzez pomoc w załatwianiu spraw formalnych oraz prowadzenie z Klientami rozmów motywująco – wspierających w celu wyjścia z sytuacji kryzysowych, ponadto w w/w celu nawiązywano współpracę z OPS, Policją, kuratorami, Zespołami interdyscyplinarnymi, Sądem oraz z innymi instytucjami i organizacjami pomocowymi.

Z w/w formy pomocy skorzystało 43 osoby.

Zostały wypełnione i przekazane do Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych 4 formularze Niebieskie Karty.

Pracownicy OIK świadczą również pomoc z zakresu interwencji kryzysowej, udzielają wsparcia oraz przekazują istotne informacje osobiście oraz telefonicznie.

Z w/w formy pomocy skorzystało 44 osoby.

Corocznie zbierane są dane statystyczne na temat zjawiska przemocy oraz działań pomocowych realizowanych w ramach procedury Niebieskiej Karty z OPS, Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu Powiatu Rzeszowskiego i Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie, na podstawie których opracowano w 2024 r. „Raport z analizy danych statystycznych i merytorycznych w zakresie oceny/diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gmin Powiatu Rzeszowskiego”.

Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw i wprowadzenia znaczących zmian legislacyjnych w ustawie z dn. 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz zbliżającego się okresu obowiązywania wyżej wymienionej ustawy pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnem opracowali „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2030”.

Zaplanowane w nim działania są kontynuacją i rozszerzeniem realizowanych wcześniej w ramach „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2026”, którego głównym celem było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona jej ofiar poprzez działania profilaktyczne, interwencyjne i edukacyjne w Powiecie Rzeszowskim.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na powiat również obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Mając świadomość dużego znaczenia właściwego przebiegu procesu wychowawczego u dzieci oraz konieczności respektowania ich praw, realizując obowiązek nałożony przez ustawodawcę Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie - Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnem, opracował „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2024 – 2030”.

Oba Programy zostały przyjęte do realizacji Uchwałą Powiatu w dniu 30.09.2024.

Zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) wszystkie podmioty do których uczęszczają albo w których przebywają lub mogą przebywać dzieci mają obowiązek wdrożyć standardy ochrony małoletnich dostosowane do charakteru i rodzaju podmiotu lub prowadzonej działalności.

W związku z powyższym Pracownicy OIK opracowali oraz wdrożyli do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Górnym. Stanowią one zbiór zasad, które stawiają ochronę dziecka w centrum działań i wartości instytucji i tym samym pomagają tworzyć bezpieczne, wolne od przemocy i przyjazne środowisko. Określone zostały w nich zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, placówki

W ramach działań o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym oraz promocyjnym skierowanych do mieszkańców Powiatu Rzeszowskiego w 2024 roku zorganizowano:

Grupa wsparcia „ORCHIDEA”

W 2024 r. odbyło się 10 spotkań grupy wsparcia, które miały charakter profilaktyczny, edukacyjny, psychoedukacyjny i informacyjny. Spotkania były prowadzone przez pracowników OIK w Górnym w tym psychologa, starszego specjalistę pracy socjalnej, panią wicedyrektor PCPR w Rzeszowie, jak również zaproszonych specjalistów: asystenta rodziny, przedstawiciela Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorów z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej oraz malarkę i instruktora kravmagi.

Podczas spotkań poruszane były tematy dotyczące sytuacji kryzysowych, w tym związanych z przemocą domową, sposobów radzenia sobie z nimi. Uczestnicy wypowiadali się na temat nurtujących ich spraw, dzielili się doświadczeniami oraz udzielali sobie nawzajem wsparcia.

Zapraszani specjaliści przybliżali wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy, min.: przedstawiono tematykę programu „Szkoła dla rodziców Poruszane były tematy dotyczące m.in. kryzysów związanych z uzależnieniami. Informowano o skutkach doświadczania przez młodych ludzi przemocy domowej poprzez zapoznanie uczestników z celami kampanii społecznej pn.: „Czym skorupka za młodu nasiąknie-jak przemoc domowa wpływa na relacje rówieśnicze”.

Tradycyjnie zorganizowane zostało „Święto pieczonego ziemniaka” oraz spotkanie opłatkowe, podczas którego podsumowano działalność GW w roku 2024. Spotkania te miały charakter profilaktyczny oraz promocyjny. Celem w/w wydarzeń było podniesienie poziomu

wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy, a także integracja oraz budowanie prawidłowych relacji rodzinnych i społecznych poprzez wspólne spędzenie wolnego czasu dorosłych i dzieci.

Wychodząc naprzeciw potrzebom Klientów OIK w 2024 r rozpoczęto prowadzenie regularnych zajęć dla dzieci i młodzieży pn. „Strefa dziecka”. Zajęcia skierowane były do najmłodszych ze społeczności lokalnej oraz dzieci osób uczestniczących w Grupie Wsparcia „Orchidea”.

W ramach współpracy ze szkołami funkcjonującymi na terenie Powiatu Rzeszowskiego oraz realizując zadania w/w wymienionych programów prowadzone są zajęcia profilaktyczno-edukacyjne w tych placówkach, które taką potrzebę zgłaszają.

W zajęciach prowadzonych przez pracowników Ośrodka w 2024 roku wzięło udział łącznie 193 uczniów.

Zajęcia prowadzone były w:

- Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Sokołowie Małopolskim;
- Zespole Szkół im. ks. Mieczysława Lachora w Górnio;
- Szkole Podstawowej nr 2 im. Ignacego Partyki w Górnio – Zaborze;
- Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie.

Zajęcia dotyczyły wzmacniania integracji w klasie poprzez rozwijanie umiejętności komunikacji bez przemocy oraz przeciwdziałania przemocy, z uwzględnieniem przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy. Wszystkie spotkania prowadzone były przez psychologa, a współprowadzącymi byli starszy specjalista pracy z rodziną, starszy specjalista pracy socjalnej, starszy pracownik socjalny lub młodszy opiekun. Łącznie odbyło się 10 spotkań, które trwały po 1 godzinie lekcyjnej dla 193 uczniów z klas II – VIII.

W roku 2024 zostało przeprowadzone również spotkanie profilaktyczno-edukacyjne dla rodziców i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Ignacego Partyki w Górnio. Celem spotkania było przedstawienie podstawowych informacji z zakresu kryzysów dzieci i młodzieży. Obecni mieli okazję dowiedzieć się czym jest kryzys oraz jakie są jego rodzaje. Dowiedzieli się jakie kryzysy mogą dotyczyć dzieci i młodzieży.

Pracownicy OIK przygotowali i przeprowadzili cykl spotkań z seniorami w oddziałach Klubu Seniora „Maluszkowo”. Spotkania poprowadzili pracownicy socjalni oraz psycholog. Odbyły się 4 spotkania, w których wzięło udział łącznie 87 osób. Na spotkaniach każdorazowo została wyświetlona prezentacja a następnie przeprowadzona prelekcja i dyskusja z uczestnikami. Tematyka spotkań dotyczyła szeroko rozumianego pojęcia przemocy, jej

mechanizmów, skutków oraz sposobów radzenia sobie z nią. Przekazane zostały również informacje na temat funkcjonowania Ośrodka oraz materiały profilaktyczno – edukacyjne.

W 2024 roku po raz pierwszy został zorganizowany przez pracowników „Dzień Otwarty” w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Górnem. W tym dniu każdy mógł zobaczyć jak od środka funkcjonuje OIK oraz zapoznać się z ofertą pomocową instytucji. Koordynator oraz psycholog OIK zapoznali odwiedzających z pojęciem kryzysu oraz działaniami pomocowymi w związku z nim realizowanymi, specjalista pracy socjalnej nakreślił schemat działania pracowników socjalnych OIK, natomiast psychoterapeuta i pedagog, pracownicy PCPR w Rzeszowie przedstawili wiadomości z zakresu swoich kompetencji. Każdy uczestnik spotkania mógł skorzystać z indywidualnych konsultacji ze specjalistami pracującymi w OIK, PCPR oraz DDM.

W Ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie podjęto działania związane z promowaniem oraz rekrutowaniem osób do projektu **„Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej”**,

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w formach zdeinstytucjonalizowanych w województwie podkarpackim. Projekt skierowany jest m.in. do dzieci i młodzieży, rodzin, w tym rodzin dysfunkcyjnych lub rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze.

Pozostałe działania profilaktyczne, edukacyjne i promocyjne:

Corocznie pracownicy OIK systematycznie współpracują z lokalnymi mediami umieszczając artykuły o tematyce profilaktyczno-edukacyjnej oraz informacje na temat podejmowanych działaniach w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Informacje umieszczane są w lokalnej prasie, na stronach internetowych gmin Powiatu Rzeszowskiego oraz na stronie internetowej PCPR i social mediach (Facebook OIK i PCPR). Na fanpage OIK , udostępniono 78 informacji o działalności Ośrodka a także PCPR oraz 84 informacje o tematyce profilaktyczno-edukacyjnej. Zasięg strony Ośrodka na facebooku, czyli osób, które zobaczyły materiały umieszczane na stronie wyniósł 8689.

Na bieżąco rozpowszechniano materiały informacyjne i profilaktyczno-edukacyjne w postaci ulotek, wizytówek, zakładek do książek oraz gadżetów z danymi OIK i PCPR.

W celu pozyskania dodatkowych środków na realizację działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych. pracownicy OIK opracowali a następnie w dniu 22.03.2024

złożyli do Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie wniosek o dofinansowanie projektu pt. „ **POMAGANIE** > przemoc < **WSPIERANIE**” w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – Edycja 2024.

Współpraca instytucjonalna:

Corocznie w ramach współpracy z Gminą Sokołów Małopolski pozyskiwane są środki z Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii w Sokołowie Młp., Pozwalają one na poszerzenie zakresu działań Ośrodka oraz ułatwiają realizację zadań, które mają na celu wspieranie rodzin korzystających z pomocy OIK. W 2024 otrzymano wsparcie finansowe, które zostało przeznaczone na doposażenie gabinetu psychologa, zakup materiałów do prac plastycznych oraz dofinansowanie wynagrodzenia dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne dla dzieci pn. „Strefa Dziecka”.

Ośrodek w razie potrzeby współpracuje również z **Podkarpackim Ośrodkiem Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**. W ramach współpracy Klientki po opuszczeniu OIK mogą skorzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego i psychologicznego dla poszkodowanych przestępstwem i ich rodzin oraz z pomocy materialnej dla najbardziej potrzebujących osób i członków ich rodzin.

W ramach pomocy najbardziej potrzebującym Klientom Ośrodka, utrzymywana jest stała współpraca z **Caritas Diecezji Rzeszowskiej**, który wspiera działalność Ośrodka poprzez przekazywanie artykułów spożywczych.

W roku bieżącym kontynuowano współpracę z **Fundacją ks. Edwarda Stępka z Nienadówki**, która przekazała dla Klientów OIK artykuły spożywcze.

W ramach współpracy z osobami prywatnymi, fundacjami oraz instytucjami pozarządowymi (m.in. Stowarzyszenie Wiosna - Szlachetna Paczka, Fundacja Małe Stópki – TAK nie WIELE) pozyskano wsparcie rzeczowe w postaci kosmetyków, środków czystości, artykułów higienicznych, żywności i zabawek, które zostało przekazane dla najbardziej potrzebujących Klientów OIK.

***Działalność Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży
w Górnice***

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnice funkcjonuje od 2022 roku w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie. Zapewnia on całodobowy, okresowy pobyt matkom z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi.

Głównym zadaniem DDM jest zapewnienie indywidualnie dopasowanego wsparcia specjalistycznego mającego na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej, która była przyczyną skierowania do placówki.

DDM zapewnia podstawowe potrzeby bytowe mieszkańców zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 09 lutego 2024 r. w sprawie Domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, które obejmują między innymi:

W zakresie interwencyjnym: zapewnienie mieszkańcom i ich małoletnim dzieciom schronienia, zapewnienie bezpieczeństwa ze względu na konieczność ochrony w związku z problemem przemocy domowej w razie potrzeby udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej lub wsparcia emocjonalnego pracownika domu,

W zakresie terapeutyczno-wspomagającym: udzielenie wsparcia w formie specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologiczno-terapeutycznego, prawnego, pedagogicznego lub socjalnego, przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzicielskich, pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;

W zakresie potrzeb bytowych: zapewnienie mieszkańcom całodobowego, okresowego pobytu w 4 odrębnych mieszkaniach, składających się z kuchni, łazienki oraz pokoju dziennego, dostosowanych do potrzeb opiekunów z dziećmi w każdym wieku. Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, dodatkowo posiada wspólne pomieszczenie do pobytu dziennego oraz odrębne pomieszczenie do zabawy dla dzieci, odrębne pomieszczenia do pracy indywidualnej z mieszkańcami. Dom zapewnia również środki higieny

osobistej i środki czystości w sytuacji, gdy mieszkaniec nie ma możliwości ich samodzielnego zakupu.

W DDM świadczone są usługi, odpowiednio do potrzeb, przez osoby posiadające następujące kwalifikacje zawodowe:

- psychologa-terapeutę,
- pedagogów,
- pracowników socjalnych,
- opiekunów,
- prawnika.

Skierowanie do DDM następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie złożonej dokumentacji przez OPS właściwy ze względu na miejsce zamieszkania klienta, a w przypadku osób bezdomnych – przez OPS właściwy ze względu na gminę miejsca pobytu.

Po przyjęciu do DDM pracownicy dokonują diagnozy sytuacji mieszkańca, która jest podstawą do sporządzenia indywidualnego planu wsparcia. Plan tworzony jest w uzgodnieniu z mieszkańcem, a następnie realizowany przy jego współpracy i zaangażowaniu. Określa on cele i zadania zmierzające do poprawy sytuacji życiowej rodzin przebywających w DDM.

W 2024 roku w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnicy przebywało łącznie 5 osób, w tym 2 kobiety oraz 3 dzieci. Rodziny pochodziły z terenu powiatu rzeszowskiego - gmina Sokołów Małopolski oraz z miasta Krosna.

W ramach pomocy **psychologiczno-terapeutycznej** prowadzone były konsultacje indywidualne z mieszkańcami. Pomoc dotyczyła głównie problemów rodzinnych, wychowawczych, małżeńskich. Z pomocy psychologa-terapeuty korzystali zarówno dorośli jak i dzieci przebywające w DDM.

Dodatkowo z pomocy psychologa-terapeuty korzystały osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, pochodzące z terenu powiatu rzeszowskiego, z konsultacji skorzystało 18 osób w tym 12 kobiet, 1 mężczyzna, 3 dziewczęta i 2 chłopcy.

Udzielano pomocy **prawnej**, w szczególności w sporządzaniu pism dotyczących ustalenia miejsca pobytu dziecka przy matce, uzyskania alimentów oraz innych w zależności od potrzeb i sytuacji danej rodziny.

Poradnictwo **pedagogiczne** prowadzone w DDM dotyczyło głównie wsparcia kobiet w świadomym i odpowiedzialnym wypełnianiu ról rodzicielskich oraz zapobieganiu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Pedagodzy współpracowali

i utrzymywali kontakt z placówkami oświatowymi, instytucjami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.

W ramach **pracy socjalnej** sporządzana była diagnoza sytuacji życiowej mieszkańców. Na jej podstawie opracowywany był indywidualny plan wsparcia, a także prowadzony monitoring i ewaluacja realizacji planu, ewentualnie weryfikacja celów i działań w nim ujętych. Pracownicy socjalni utrzymywali stały kontakt z OPS oraz innymi instytucjami mającymi na celu pomoc rodzinie, w tym w uzyskaniu niezbędnych świadczeń. Udzielali pomocy w załatwianiu spraw urzędowych oraz wsparcia w uzyskaniu dostępu do lokalu mieszkalnego lub innego stałego miejsca schronienia po opuszczeniu Domu poprzez pomoc w sporządzaniu odpowiednich pism.

W ramach pracy **opiekuna**, prowadzone były działania mające na celu wsparcie mieszkańców w zaspokajaniu codziennych potrzeb bytowych oraz pomoc w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego (planowanie prawidłowego rozkładu dnia, planowanie posiłków, trening prania, sprzątania, gotowania itp.), aktywizowanie mieszkańców do zwiększenia samodzielności życiowej, doradzanie w zakresie planowania wydatków, budżetu, a także mobilizowanie mieszkańców do aktywnego spędzania czasu wolnego, szczególnie rodziców z dziećmi.

W celu wspierania rodzin przebywających w DDM prowadzone były dodatkowe, **indywidualne konsultacje pedagogiczne** przez pracownika PCPR w Rzeszowie, mające na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych, przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzicielskich, zapobieganie powielaniu nieprawidłowych wzorców wychowawczych. Mieszkanki objęte są również pomocą w zakresie doradztwa zawodowego.

W związku z obowiązkiem wprowadzenia standardów ochrony małoletnich przed przemocą, zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 1606), w DDM opracowane i wprowadzone zostały „Standardy ochrony Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnem”.

W związku z uchwaleniem „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2030” oraz „Powiatowego programu profilaktycznego z zakresu promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2024-2030” DDM został jednym z realizatorów w/w programów.

Działania informacyjno – promocyjne

W 2024 roku systematycznie prowadzone były działania zmierzające do propagowania informacji na temat istnienia Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnio.

Informacje na temat działania DDM rozpowszechniano za pośrednictwem Facebooka (umieszczono 80 postów, 3 rolki, które obserwowane są przez 450 osób, liczba odwiedzin 18712).

Drogą mailową rozesłanych zostało 956 pism zawierających informację na temat oferty pomocowej DDM do Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, kuratorów w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz szpitali z oddziałami położniczymi z województw: Podlaskiego, Pomorskiego, Dolnośląskiego, Opolskiego oraz Kujawsko-Pomorskiego.

Drogą mailową rozesłano również materiały promocyjne dotyczące pracy DDM do gmin oraz gazet/portali internetowych w województwie podkarpackim – 144 informacje do gmin, 29 informacje do lokalnych gazet/portali internetowych.

Rozesłano pocztą tradycyjną 109 pism promocyjnych, zawierających informację na temat pracy DDM do przewodniczących wydziałów rodzinnych i nieletnich Sądów Rejonowych z województw Podkarpackiego, Małopolskiego, Mazowieckiego oraz Wielkopolski.

W dniu 06.09.2024r. zorganizowane zostało przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie spotkanie z kierownikami/przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo wychowawczych, w którym udział wzięli również pracownicy DDM. Podczas spotkania przedstawiona została m.in. prezentacja multimedialna na temat funkcjonowania Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnio. Celem spotkania była wymiana informacji i określenie wspólnych kierunków współpracy.

W celu promocji, zacieśnienia współpracy pomiędzy instytucjami, przedstawienia oferty pomocowej, zasad funkcjonowania oraz zaprezentowania bazy lokalowej i jej wyposażenia zorganizowano w dniu 18-09-2024 „Dzień otwarty” DDM i OIK.

W programie „dnia otwartego” było między innymi zwiedzanie instytucji, prezentacje multimedialne przedstawiające funkcjonowanie placówek, dyskusja panelowa na temat systemowego wsparcia rodziny, spotkanie dotyczące kompetencji rodzicielskich oraz wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.

Prezentacje multimedialne przedstawiali pracownicy DDM, OIK i PCPR, natomiast dyskusja panelowa prowadzona była przez Dyrektora PCPR w Rzeszowie. Podczas dyskusji udzielano informacji na temat zasad funkcjonowania placówek, współpracy międzyinstytucjonalnej oraz nastąpiła wymiana dobrych praktyk.

Kolejnym krokiem podjętym w celach promocyjnych była organizacja wyjazdów do kierowników wszystkich OPS w powiecie rzeszowskim oraz do OPS w Raniżowie, Jeżowie oraz w Kolbuszowej. Podczas spotkań przedstawiana była oferta pomocowa DDM, OIK oraz PCPR, a także rozpowszechniane materiały promocyjne.

Na bieżąco rozpowszechniano również materiały promocyjne w postaci ulotek, wizytówek i plakatów.

Współpraca z instytucjami, organizacjami, firmami

W celu kontynuowania współpracy rozesłane zostały pisma z prośbą o wsparcie finansowe DDM w ramach środków będących w dyspozycji Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do 2 gmin. Pozyskano środki z Gminy Sokołów Małopolski. Zostały one wykorzystane na organizację zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Sokołowie Małopolskim. Tematyka zajęć obejmowała podstawowe informacje na temat FAS, czyli płodowego zespołu alkoholowego, który oznacza szereg wad wrodzonych, obejmujących zaburzenia fizyczne i neurologiczne. Zajęcia prowadzone były przez psychologa-terapeutę specjalizującą się w tej tematyce, spotkania odbyły się w 5 grupach i łącznie udział w nich wzięło 159 uczniów.

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnym wspierał realizację projektu pn. „Zwiększanie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej” organizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie.

DDM w okresie 8 października – 19 listopada 2024 wziął udział w corocznej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci. Głównym partnerem kampanii jest Rzeczniczka Praw Dziecka. W ramach kampanii na Facebooku DDM zamieszczono 4 posty o tematyce związanej z przeciwdziałaniem przemocy wobec dzieci, natomiast 19.11.2024 o godz. 17.00, w dniu finału kampanii, budynek DDM został podświetlony na czerwono.

W okresie listopad – grudzień 2024 DDM wziął udział w 2 ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych pn. „Cięża bez alkoholu-profilaktyka FASD” oraz „Przeciwdziałanie przemocy domowej” organizowanych przez Fundację Instytut Nowej Kultury. Kampanie były realizowane w przestrzeni Internetu. W okresie kampanii otrzymywano drogą mailową od

Fundacji bezpłatne pakiety materiałów edukacyjnych: teksty merytoryczne, grafiki, które były systematycznie umieszczane na Facebooku DDM.

DDM został adresatem akcji PACZUSZKA DLA MALUSZKA, organizowanej przez Fundację Małych Stópek. W ramach akcji DDM otrzymał środki higieny osobistej, artykuły higieniczne, kosmetyki dla dorosłych i niemowląt, zabawki itp., które zostaną przeznaczone na wsparcie mieszkańców.

W ramach współpracy z firmą Borg Warner, rodzina korzystająca z pomocy specjalistycznej w DDM, została zaproszona wraz z pracownikami na piknik rodzinny. W spotkaniu udział wzięła 5-cio osobowa rodzina oraz 2 pracowników DDM.

DDM był również adresatem akcji organizowanej przez sklep „Dzieciakowi”, podczas której klienci przynosili przygotowane przez siebie zabawki, które następnie systematycznie przekazywane były do naszej placówki. Akcja promowana była poprzez plakaty w Centrum Handlowym „Plaza” oraz poprzez Facebooka DDM.

W ramach doposażenia DDM i podniesienia standardu placówki

W 2024 roku w ramach otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa oraz środków Powiatu Rzeszowskiego zrealizowane zostało zadanie pn. „Kompleksowa wymiana okien wraz z wyposażeniem oraz montaż systemu do zagospodarowania wody deszczowej w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnio”.

W trakcie realizacji zadania wykonano:

Kompleksową wymianę okien wraz z dodatkowym wyposażeniem:

- demontaż starych okien,
- montaż nowych okien wraz z uzupełnieniem szpaletów i podmalowaniem,
- montaż parapetów wewnętrznych,
- montaż żaluzji wewnętrznych oraz moskitier.

Montaż systemu odprowadzania i magazynowania wody opadowej:

- montaż systemu odprowadzania wody z rynien,
- montaż zbiornika na deszczówkę oraz pompy wody,

-rozprowadzenie wody po terenie wraz z montażem 3 kranów w wyznaczonych miejscach oraz zraszaczy.

Działalność
Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
w Rzeszowie

W 2024 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zanotował, ponownie zanotował zwiększenie liczby składanych wniosków o wydanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16-tym roku życia.

Zainteresowanie uzyskaniem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności związane jest przede wszystkim z wprowadzeniem świadczenia wspierającego, uzyskaniem świadczeń z pomocy społecznej, wsparciem dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz w celu odpowiedniego zatrudnienia.

W 2024 roku zespół wydawał:

- orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16-go roku życia;
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16-tym roku życia;
- orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień dla osób posiadających orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy,
- karty parkingowe,
- legitymacje osób niepełnosprawnych.
- zaświadczenia potwierdzające złożenie wniosku i określające termin ważności dotychczasowego orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Od początku roku Zespół wydał **679** legitymacji potwierdzających prawny status osoby niepełnosprawnej, które uprawniają do korzystania z ulg i uprawnień, np. ulgowych przejazdów PKS, PKP.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 października 2013 r. – o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw przewodniczący powiatowego zespołu został zobowiązany do wydawania kart parkingowych. Łącznie do zespołu wpłynęło 924 wniosków o wydanie karty dla osoby niepełnosprawnej oraz 14 wniosków złożonych przez placówki zajmujące się rehabilitacją, edukacją osób niepełnosprawnych. Zespół wydał **926** kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i **14** kart dla placówek.

Podobnie jak w latach ubiegłych zespół zatrudniał kilkudziesięciu specjalistów w tym, lekarzy z I i II stopniem specjalizacji, pracowników socjalnych, doradców zawodowych, psychologów.

W 2024 roku odbyło się **316** posiedzenia składów orzekających, powołanych każdorazowo przez Przewodniczącego Zespołu, na których rozpatrzono **4 257** spraw, zakończonych wydaniem orzeczenia.

W tabelach poniżej przedstawiono, jak kształtowały się w 2024 roku, cele wskazane przez wnioskodawców, dla których niezbędne jest uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności.

Osoby przed 16 rokiem życia.

Lp.	Cel złożonego wniosku	Liczba wniosków
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	319
2.	Świadczenie pielęgnacyjne	306
3	Inne	63
4	Razem	688

Osoby po 16-tym roku życia

Lp.	Cel złożonego wniosku	Liczba wniosków
1.	Odpowiednie zatrudnienie	1 064
2.	Szkolenie	10
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	26
4.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	495
5.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	732
6.	Zasiłek pielęgnacyjny	566
7.	Korzystanie z karty parkingowej	308
8.	Inne	889
9.	Razem	4090

Liczba orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych oraz o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych. Osoby po 16 roku życia:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba orzeczeń
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	3 595
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności.	8
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.	53

4.	Ogółem wydane orzeczenia	3 656
----	---------------------------------	--------------

Liczba orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych przed 16 –rokiem życia:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba orzeczeń
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności.	2
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych.	13
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych.	586
4.	Ogółem wydane orzeczenia	601

WYKAZ POTRZEB

W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2025

Na podstawie art. 112 ust 12 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 r

Zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej

Lp.	Zadanie	Źródło finansowania	Potrzeby na 2025 r.
Zadania własne			
1.	Realizowanie i monitorowanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów, zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu i doradztwo metodyczne dla ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu.	Budżet powiatu 85295 pozostała działalność	9 000 zł
2.	Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób	Budżet państwa 85202	Razem: 4 171 428 zł wysokość dotacji ustalona przez Wojewodę w planie dotacji zgodnie z art. 155 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.)
3.	Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione, interwencja kryzysowa- Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnem	Budżet powiatu 85220	1 130 854 zł
4.	Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym ośrodki i domy określone w ustawie o pomocy społecznej oraz pomoc w integracji ze środowiskiem tych osób	Budżet powiatu	(placówki) pomoc na kontynuowanie nauki: 14 875 zł pomoc na usamodzielnienie: 12 396 zł pomoc na zagospodarowanie: 29 806 zł
5.	Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (...), mającym trudności w integracji ze środowiskiem;	Budżet powiatu	Zapotrzebowanie środków następuje po wystąpieniu potrzeb w tym zakresie

6.	Utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników	Budżet powiatu 85218	5 090 000 zł
Zadania z zakresu administracji rządowej			
1.	Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Budżet państwa 85203	1 195 911 zł wysokość dotacji ustalona przez Wojewodę w planie dotacji zgodnie z art. 51c ust. 2-4 ustawy z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)
	Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia -Dom dla Matek i kobiet w ciąży z małoletnim dziećmi	Budżet powiatu 85203	845 000 zł
	Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (...), w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,	Budżet państwa	60 800 zł Kontynuacja Indywidualnych Planów Pomocy z 2024r.
	Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej		
	Realizacją programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w domową Realizacją programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Budżet państwa	Zapotrzebowano środki do Wydziału Polityki Społecznej 15 000 zł

DYREKTOR
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINE
Agnieszka Gabrowska
mgr Agnieszka Gabrowska